



# روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران

خمس - کلیه قوانین، مقررات، گزارش کمیسیونها - صورت مشروح مذاکرات مجلسین - اخبار مجلس - انتصابات - آگهیهای رسمی و قانونی

شماره ۱۹۶۰

شنبه ۱۹ آبانماه ۱۳۳۰

سال هفتم

شماره مسلسل ۱۹۸

دوره شانزدهم مجلس شورای ملی

## مذاکرات مجلس شورای ملی

جلسه ۱۹۸

صورت مشروح مذاکرات مجلس روز شنبه ۱۹ آبان ماه ۱۳۳۰

فهرست مطالب:

- ۱ - تصویب صورت مجلس
- ۲ - مذاکره در وزوز در دستور
- ۳ - مذاکره در بودجه ۱۳۳۰ مجلس شورای ملی
- ۴ - بیانات آقای کفیل نخست وزیری و وزیر امور خارجه در باره امضای فرار داد صبح با زاین و خاتمه حالت جنگ با آلمان
- ۵ - بقیه مذاکره در بودجه ۱۳۳۰ مجلس شورای ملی
- ۶ - ختم جلسه بعنوان تنفس

مجلس ساعت ده و ربع صبح بر ریاست آقای نورالدین امامی (نایب رئیس) تشکیل گردید

(۱- تصویب صورت مجلس)

رئیس - صورت غائبین جلسه

قبل فراغت میشود

(شرح زیر خوانده شد)

غائبین با اجازه - آقایان: دکتر

صباح زاده - ناصر قلی اردلان - فرامرزه،

غلامرضا فولادوند - شهاب خسروانی -

حاذقی - کورافلی - رستم کیو - صالح

دکتر شایگان - دکتر بقائی - طباطبائی

غائبین بی اجازه - آقایان: خاکباز

محمود محمودی - مجید موقر - خسرو

قشقائی - فتعلی افشار - محسن طاهری

محمد ذوالفقاری - جواد مسعودی - فهرمان

دیرآمدگان با اجازه - آقایان: کرگانی

یکساعت - منصف یکساعت - شکرانی

یکساعت - منصف یکساعت - شکرانی

دیرآمدگان بی اجازه - آقایان: هرانی

یکساعت - حسن اکبر یکساعت - برومند

به مشروبات الکلی هم معلوم شد عقیده بنده و جناب آقای شوشتری در منع و در حرمت و لزوم منعش یکی بوده منتهی اختلاف لفظی داشتیم بعد آنکه این رفیع سوه تفاهم از جناب آقای شوشتری شده و معاوم شد عقیده هر دو مان یکی بوده است

نایب رئیس - آقای فقیه زاده -

فقیه زاده - در هراض بنده موقع چاپ شدن يك اشتباهاتی رخ داده مثلا

دویدن را دیدن نوشته اند این را اجازه بفرمائید که اصلاح بشود

نایب رئیس - اصلاح می شود. آقای صافانی

صافانی - هراض بنده در

موضوع چاپ شش دوره صورت مذاکرات

مجلس این بود که يك امر زایدی است

اهم از اینکه چاپ شده باشد یا نشده باشد

و فعلا يك مطلب دیگری در بیانات آقای

ناظر زاده مفهوم شد و آن اینست که

چهار دوره اش را برخلاف اجازه قانون

طبع کرده اند و این اشکال يك خورده

بیشتر شد خواهشمندم آقایان کاربرداران

توضیح بدهند که مجلاتی را اجازه طبع

نگرفته بودند بطور چاپ شده است و

در تالی يك اصلاحات عبارتی است بنده

مبهم و استدعا میکنم که اصلاح بشود

نایب رئیس - چاپ آن چند

دوره با اجازه مجلس شورای ملی بوده و

قانون مخصوصی داشته است (صافانی -

پس تجدید اجازه برای چیست ؟)

نایب رئیس - برای اعتبار آن

است. آقای ملک مدنی

ملک مدنی - بنده در جلسه پیش

میخواستم برای رفع شبهه از آقای صافانی

نمایند معترض توضیحی را که حالا مقام

ریاست محترم فرمودند عرض کنم طبع و

نشر مذاکرات ادوار اول تا ششم یک موضوعی

است که قانون دارد و مجلس اجازه داده

اعتبارش هم هر سال باید بطرزی که

فرمودید در بودجه مجلس پیش بینی بشود اما برای لزومش باید عرض میکنم چون یکی از اغراض طرفدار این فکر بنده بودم در دوره چهارده ما مواجه شدیم با اینکه قانونی گذرانندیم که انتخابات تا وقتی که قشون خارجی از کشور برفته است متوقف باشد بعد بشینیم بینیم قانون انتخابات در موقعی که آن چهار اصل اصلاح شده بچه کیفیتی بوده فرستادیم از ضبط را که

مذاکرات دوره دوم را که با قلم و مرکب نوشته شده بود آوردند دیدیم که

این مواد در مجلس بحث و طرح شده و يك سابقه متعددی دارد و برای نماینده ای

لازمست بنذاکرات متروح دوره های اول و دوم که قانون اساسی و منش گذشته

است واقف باشند که در آن ادوار چه بوده و جریان قانون اساسی چیست و این تا

طبع و نشر نشود کسی صلح نمی شود از این جریان روی این اصل لزومش بر

تمام نمایندگان و مجلس شورای ملی مسلم شد و روی همین اصل قانونی گذشته و

اعتبارش هم هر سال باید در بودجه باشد بنده خیال می کنم که الان هم از آقایان اگر

بیرسد که این قانون انتخابات قانون عادی است یا اینکه قانون اساسی است نصف

بیشتر آقایان مطلع نیستند اگر آن مذاکرات دوره دوم را بخوانند آن وقت متوجه می

شوید که این قانون انتخابات قانون عادی نیست و يك قانون اساسی است که هر وقت

بخوانند تغییر و تبدیلیش بدهند لزوم دارد که مجلس مؤسسان تشکیل بشود اینها

مطالبی است که برای نمایندگان ضرورت دارد و لازمست که صورت مذاکرات ادوار

گذشته چاپ بشود و آقایان باید مذاکرات دوره دوم را داشته باشند و حقایق را بداند

(صمیم است)

نایب رئیس - همان طور که عرض



کردم طبع صورتجلسه ادوار گذشته يك قانون مخصوص دارد و محتاج آن بود بوجه های مجلس فقط برای تعیین اعتبار هر سال گذاشته می شود و الا قانون مخصوص برای طبع آنها دائمه آقای شوشری - اگر جناب آقای صفا بی در جلسه قبل بی لطفی نمی فرمودند و تشریف نمی بردند وقتی که بنده توضیح دادم علت لزوم اصلاحات عرض نموده اند عرض کردم با اصولی باید کار بکنیم والا بنظر يك کسی چیزی می آید و يك حرفی می نویسد و اسمش را می گذارد تاریخ اینکه تاریخ نمی شود این مذاکرات مجلس تاریخ قانون اساسی است این تاریخ قانون اساسی همینطور که آقای ملک مدنی هم فرمودند باید در دسترس مردم قرار بگیرد و علت لزوم این بود امامت را که در بوجه حال در نظر گرفته اند برای این است که می خواهند اعتبار آن را یادگار کنند والا اصل طبع چهارم در طبق قانون مخصوص بوده است و حالا اعتبار آن باید یادگار از تصویب مجلس بکنند

**نایب رئیس - آقای مکی** - بنده آن روزی که گزارش مأموریت خودم را بر عرض مجلس شورای ملی رساندم از صورت جلسه ای اسم پردم که ۶ نفر امضاء کرده بودند استخراج کارمندان انگلیسی را و یک نفر امضاء نکرده بود دیشب دیدم آقای مین دفتر از امریکا يك کافندی در روزنامه اطلاعات و کیهان نوشته و انکار نکرده که امضاء نکرده منتهی در آنجا قید کرده است که بچه دلیل امضاء نکرده اند بنده چون ایشان اینجانب نیستند صورت جلسه هیئت مختلط را که راجع باخراج کارمندان انگلیسی بود نمی خوانم بنده من صورت جلسه را که دولت چاپ کرده در دسترس مردم گذاشته اینجا ارائه دادم نکرده اند بنده چون ایشان اینجانب نیستند صورت جلسه هیئت مختلط را که راجع باخراج کارمندان انگلیسی بود نمی خوانم بنده من صورت جلسه را که دولت چاپ کرده در دسترس مردم گذاشته اینجا ارائه دادم

**دیشب يك کافندی** ایشان از امریکاستاده که در روزنامه اطلاعات و کیهان چاپ شده است و در اساس این مطلب انکار نکرده منتهی گفته که دلایل من این بوده که امضاء نکردم و ذکر کرده که خود مکی هم امضاء کردن کثرت را با آنها پیشنهاد کرده بود و آنها امضاء نکردند بنده خواستم توجه آقایان را جلب کرده باشم آن شب اخیر که آقای راس رئیس کل پالیسکاه مهمان دولت ایران بود اظهار کنائی کرد که من بیست سال اینجا زحمت کشیدم و چنین کردم و حالا ما را بیرون میکنند من گفته شمالین کثرت نامعرا امضاء کنید و ما شما را نگاه خواهیم داشت بشرط این که به خاطر یک نفر شکستی های انگلیس اینجانماند این يك موضوع بود و مطالب دیگری هم بود چون ایشان هر امریکاسته من برخلاف جوآنوردی میمانم که مطالبی اینجا بگویم که بعد ایشان بگویند پشت سر من بوده بنده اصناد این کار

را بکنور اینجا بر عرض مجلس شورای ملی خواهم رسانید و آخرین صورتجلسه آن هم که با حضور ایشان اعتراض شده بر متن ایشان و همچنین تذکراتی که از آقایان بنده کرده و تذکرات رسمی که آقای نخست وزیر کردم درباره ایشان و استادی که از منزل آقای سدان در آمده است همه را بر عرض مجلس شورای ملی خواهم رسانید (احسن)

**نایب رئیس - آقای بهادری** - متأسفانه دولت بنطق های قبل از دستور هیچ توجه ندارد بنده جلسه ما قبل راجع بحریق میانه عرضی کردم متأسفانه باید عرض کنم که باز هیچ توجه نشده است اهالی میانه چند روز است که در تلگرافخانه متحصن شده اند تلگرافی هم که از آنها رسیده است تقدیم مقام ریاست میکنم و استدعا دارم در این باب يك توجه فوری بفرمایند.

**نایب رئیس - امروز صبح** عده کثیری از اهالی میانه آمده بودند که در مجلس تصنع اختیار بکنند بنده از طرف مقام ریاست مأمور شدم با آقایان مذاکره کردم و از طرف مجلس شورای ملی شیدا از دولت خواستاریم که در این موضوع رسیدگی بکنند در اولین جلسه هم باید گزارش حمایت خود را راجع بحریق میانه واقعاتی که میکنند بر عرض مجلس شورای ملی برسانند و شرح لازم هم امروز نوشته شد که حالا امضاء خواهم کرد در صورت مجلس نظردیگری نیست ؟ (اطهاری نشد) صورت مجلس تصویب شد.

**(۲ - مذاکره در مورد دستور)** **نایب رئیس** - با اجازه آقایان بنطق های قبل از دستور را شروع میکنم.

**رضوی** - بنده پیشنهاد کرده ام **نایب رئیس** - اگر تأمل میفرمودید پیشنهاد آقایان باشد حالا پیشنهاد آقای رضوی قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

مقام محترم ریاست مجلس شورای ملی - بنده پیشنهاد میکنم بواسطه کار زیادی که در دستور مانده است امروز از نطق قبل از دستور خودداری بفرمایند. ابوالحسن رضوی (صحیح است)

**نایب رئیس - آقای رضوی** - بنده بیروز اینجا عرض کردم که با وقت کم کار هندی بسیاری را مجلس شورای ملی باید انجام بدهد البته اگر بنا شود و اتفاقاً نظم و ترتیب روزی سه ساعت لاف ما می نشنیدم و کاری کردیم مخصوصاً در قسمت دستور برای اینکه نطق قبل از دستور در واقع يك حقی است برای نماینده معین شده است که او بتواند در هر موضوع و در هر گساری که بخواهد بیان خودش را از طرف خودش و موکلیش نسبت به محل در اینجا بگوید و انجامش بدهد ولی این

استیسی فردا بشو کیل هم استیضاح میکند یکی دیگر پیشنهاد میدهم که استیضاح شود.

**نایب رئیس** - این از وظایف هیئت رئیسه مجلس است که نطق های قبل از دستور را اجازه بدهد برای بنده پیشنهاد بکنند و چون آقای رضوی هم پیشنهاد کرده اند می خواهم مجلس رأی بدهد به پیشنهاد

**فرهودی** - رأی بر خلاف نظامنامه است من اخطار دارم

**نایب رئیس** - پس اجازه بدهید در آخر جلسه نطق های قبل از دستور بشود و اگر هم باخورد دستور نرسید همین اجازه را برای جلسه بعد حفظ میکنیم

**آشتیانی زاده** - پس این پیشنهاد وارد نیست

**نایب رئیس** - وارد دستور می شویم بوجه مجلس مطرح است

**آریاب** - اجازه بفرمایند نطق قبل از دستور بشود آقای رئیس رأی بگیری این که میشود

**غلامرضا فولادوند** این با اختیار رئیس است رئیس می گوید که بماند بیه از دستور

**آریاب** - پس تکلیف بنده چیست ؟ آقای رئیس نوبت ما برای روز یکشنبه محفوظ است ؟

**نایب رئیس** - عرض کردم که محفوظ است

**(۳ - مذاکره در بوجه ۱۳۳۰ مجلس شورای ملی)** **نایب رئیس** - ماده چهارم بوجه مجلس قرائت می شود (شرح زیر قرائت شد)

ماده ۴ - بوزارت دارائی اجازه داده می شود مبلغ یک میلیون و چهار صد هزار ریال از محل درآمد عمومی کشور برای هزینه چاپ یکساله ۱۳۳۰ فرهنگ دهخدا بکار برداری مجلس بپردازد و این اعتبار با تصویب هیئت رئیسه مجلس از حیث حقوق متصدیان عملو بهای کاغذ و چاپ غیره بصرف خواهد رسید

**ملک مدنی** - بنده اخطار دارم

**نایب رئیس** - بفرمایند راجع به چیز اخطار دارید؟

**ملک مدنی** - عرض کنم ما برای مقام ریاست و امخاصی که مجلس را اداره می کنند احترام داریم برای اینکه خودمان رأی دادیم چنانچه منتخب همه ما هستیم و مورد احترام هستیم نظر از شخصیت خودتان آقای رضوی پیشنهاد دادند که نطق قبل از دستور نشود آقایان هم تذکر دادید بکنفر هم مخالفت کرده بنظر بنده درست نیست که بدون اخذ رأی نطق های قبل از دستور را به آخر جلسه یا جلسه دیگر

مجلس بکنند که مذاکرات باخورد مجلس موکول شود اگر مجلس رأی داد اقدام بفرمایند اگر رأی نداد اجازه نمید

**آشتیانی زاده** - آقای ملک مدنی سابقه می شود

**نایب رئیس** - عرض کنم جناب آقای ملک مدنی طبق آیین نامه این از وظایف هیئت رئیسه و رئیس مجلس است بنده عرض کردم که نطق های قبل از دستور باخورد مجلس بر گذار شود که بوجه مجلس مالی است و ما هم که جزو خدمتکاران مملکت هستیم نمیخواهیم دولت را بیشتر در مضیقه مالی بگذاریم ترفیع ما را بدهند ولی بجای پول از اسناد قرضه مالی بدهند بنده تصور میکنم این يك راه حل خوبی باشد برای تمام فرهنگیان کشور که فرهنگیان دز قول پیشنهاد کرده اند دولت هم این را تعمیم بدهد بجهه جا که ترفیع فرهنگیان را بدهد ولی عوض پولش از اسناد قرضه ملی بدهد اما راجع فرهنگ آقای دهخدا این فرهنگ مطابق قانونی که در دوره ۱۴ گذشت بنده هم افتخار دارم که از رأی دهندگان بآن قانون بودم تصمصم گرفته شد که چاپ شود چرا این تصمصم گرفته شد؟ برای اینکه تدوین يك فرهنگ فارسی کامل و جامع آنطوریکه آقای دهخدا تهیه و تدوین کرده اند يك ابدیت بیشتری بزبان فارسی مینهد (صحیح است) و این زبان فارسی میراث فردوسی است و ما در هر عصری باید سعی بکنیم که با چاپ کتاب های فارسی جدید ابدیت این زبان را بیشتر بکنیم چرا؟ برای اینکه زبان فارسی از پایه های اساسی وحدت ملی ما است اما دلیل اینکه بنده مخالفت میکنم اینست که شش سال است که قانون چاپ فرهنگ دهخدا از تصویب مجلس شورای ملی گذشته در هر سال هم يك اعتباری کم بیش در بوجه منظور شده برای این کار چون این کتابهای گرانها و حماس مخصوصاً اگر در دست مؤلفین سالخورده ای باشد یا در دست مصححین سالخورده باشد مصلحت فرهنگ مملکت اینجا می کشد که يك سرعت بیشتری در چاپ این کتابها بشود برای اینکه شناس بیشتری را داشته باشد که تمام بشود ولی ما می بینیم شش سال است که این کتاب در چاپخانه مجلس و در تحت نظر کارپردازی دارد چاپ طول می کشد بنده دلیل مخالفتم اینست که این تاخیر برای چیست ؟ این تاخیر دور دلایل باید داشته باشد ممکن است که این تاخیر يك جهتی داشته باشد که آن جهت مربوط بخود حضرت علامه دهخدا باشد یعنی فرض بفرمایند ایشان بکنند و اورا نشان را تهیه می کنند یعنی آن نسخه های اصلی را که بایستی برای چاپ حاضر کنند در حاضر می شود این دلیل بنظر بنده صحیح نیست برای این که ناآنجایی

هم در حال فرهنگیان کشور بکنند و اینست که عرض کردم این فرهنگیان بنده همان آموزش کاران و دبیران مملکت هستند متلا فرهنگیان دز قول کاغذی نوشته اند و از اینکه ترفیع آنها را دولت میخواند بنده شکایت کرده اند و در ضمن راه حلی هم پیشنهاد کرده اند شکایتشان این است که این حقوق برای زندگانی ما کافی نیست و ما باین وسیله بازرسان را گذرانیدیم امسال می خواهم ترفیع بگیریم راه حلشان هم اینست که میگویند ما قبول داریم دولت در مضیقه مالی است و ما هم که جزو خدمتکاران مملکت هستیم نمیخواهیم دولت را بیشتر در مضیقه مالی بگذاریم ترفیع ما را بدهند ولی بجای پول از اسناد قرضه مالی بدهند بنده تصور میکنم این يك راه حل خوبی باشد برای تمام فرهنگیان کشور که فرهنگیان دز قول پیشنهاد کرده اند دولت هم این را تعمیم بدهد بجهه جا که ترفیع فرهنگیان را بدهد ولی عوض پولش از اسناد قرضه ملی بدهد اما راجع فرهنگ آقای دهخدا این فرهنگ مطابق قانونی که در دوره ۱۴ گذشت بنده هم افتخار دارم که از رأی دهندگان بآن قانون بودم تصمصم گرفته شد که چاپ شود چرا این تصمصم گرفته شد؟ برای اینکه تدوین يك فرهنگ فارسی کامل و جامع آنطوریکه آقای دهخدا تهیه و تدوین کرده اند يك ابدیت بیشتری بزبان فارسی مینهد (صحیح است) و این زبان فارسی میراث فردوسی است و ما در هر عصری باید سعی بکنیم که با چاپ کتاب های فارسی جدید ابدیت این زبان را بیشتر بکنیم چرا؟ برای اینکه زبان فارسی از پایه های اساسی وحدت ملی ما است اما دلیل اینکه بنده مخالفت میکنم اینست که شش سال است که قانون چاپ فرهنگ دهخدا از تصویب مجلس شورای ملی گذشته در هر سال هم يك اعتباری کم بیش در بوجه منظور شده برای این کار چون این کتابهای گرانها و حماس مخصوصاً اگر در دست مؤلفین سالخورده ای باشد یا در دست مصححین سالخورده باشد مصلحت فرهنگ مملکت اینجا می کشد که يك سرعت بیشتری در چاپ این کتابها بشود برای اینکه شناس بیشتری را داشته باشد که تمام بشود ولی ما می بینیم شش سال است که این کتاب در چاپخانه مجلس و در تحت نظر کارپردازی دارد چاپ طول می کشد بنده دلیل مخالفتم اینست که این تاخیر برای چیست ؟ این تاخیر دور دلایل باید داشته باشد ممکن است که این تاخیر يك جهتی داشته باشد که آن جهت مربوط بخود حضرت علامه دهخدا باشد یعنی فرض بفرمایند ایشان بکنند و اورا نشان را تهیه می کنند یعنی آن نسخه های اصلی را که بایستی برای چاپ حاضر کنند در حاضر می شود این دلیل بنظر بنده صحیح نیست برای این که ناآنجایی

که بنده اطلاع ندارم سستی چند سال پیش از آنکه مجلس ۱۴ قانونی بگذراند بنده این فرهنگ چاپ بشود بنده که شش سال پیش در جلسه سیاسی بودم و ایشان هم مدیر مدرسه سیاسی بودند آن موقع که خدمتشان موافقت در آن سالها که ۲۰ سال پیش بود مشغول تهیه این کتاب بودند بنابراین این فرض که تاخیر از ناحیه حضرت علامه دهخدا است صحیح ندارد بخصوص که اطلاعات شخصی و عام ما هم این فرض را دور می کند پس می ماند فرض دوم و فرض دوم اینست که علت تاخیر مربوط به آن دستگاهی است که باید اینها را بکشد و تصمصم چاپ بکند و منتشر بکنند بنده حدس قوی می زنم البته اطلاع قطعی ندارم و نمی خواهم این تصصیرا بگردن کسی بیندازم ولی حدس قوی و قطعی می زنم که این تاخیر از ناحیه تشکیلاتی است که برای چاپ این فرهنگ در این اداره مجله رسمی دائر است بنده عرض کنم این است حالا که مجلس شورای ملی بایک علاقه ای این وظیفه اساسی را که عیارت باشد از تدوین و چاپ يك فرهنگ جامع برای زبان فارسی در نظر گرفته و هر سال هم اعتبارش را می دهد و شش سال هم هست که قانونش را گذرانده آقایان هیئت رئیسه و کار برداران بآن نکته اساسی که عرض کردم توجه بکنند و در چاپ و تمام شدن این کتاب تسریع بفرمایند که هر سال در بوجه مجلس لازم نشود که رقمی گذاشته شود چرا ؟ دلیل اساسی را عرض کردم که از دانشمندان سال خورده هر چه زودتر ممکن است بایستی استفاده بشود (صحیح است)

**نایب رئیس** - آقای ملک مدنی **ملک مدنی** - عرض کنم موقمی که قانون راجع بطبع و نشر فرهنگ آقای دهخدا را ما از مجلس گذرانیدیم بنده هم خودم یکی از اشخاصی بودم که ...

**نایب رئیس** - آقای ملک تامل بفرمایند اکثریت نیست (پس از حصول اکثریت) بفرمایند

**ملک مدنی** - بنده خودم یکی از اشخاصی بودم که در گذشتن این قانون مشارکت داشتم و یکی از کارهای بسیار مفیدی بود که مجلس شورای ملی کرد زیرا برای بنده توجیه بقضات آثار فرهنگی خودش داشته باشد این از اعتبارات هر ملت است (صحیح است)

سأبرای چه اینته احترام بوی فردوسی قائل هستیم ؟ برای اینکه این مرد بزرگ و این حکیم دانشمند آموزش زبان ما را بیا بکند همه های نظامی توأم کرد و در دسترس همه گذاشت که بعد از هزار سال هم که گذشت آن جشن را گرفتیم و آن احترامات را برایش قائمیم . ما الان چرا برای شیخ رئیس ابوطی سینا داریم مقدمات جشن هزار ساله را فراهم

میکنیم در صورتیکه ما احتیاجات زیادی هم نداریم قبول یکی از آقایان ما باید از خارجات زائد حتی المقدور چشم پوشی بکنیم و بگویم برای این از متعارف است که ضرورت دارد يك چیزهایی است که جزو ضروریات زندگی يك ملت است باینجهت آن موقع ما این قانون را گذرانیدیم اصافاً آقایان نمایندگان دوره ۱۴ هم این افتخار بایشان شد که این رأی را دادند و دوره ۱۴ هم اعتبارش را داد و دوره ۱۶ هم مسلماً با علاقه ای که آقایان نمایندگان محترم فرهنگ و ادبیات کشور آن دستگاهی است که باید اینها را بکشد و تصمصم چاپ بکند و منتشر بکنند بنده حدس قوی می زنم البته اطلاع قطعی ندارم و نمی خواهم این تصصیرا بگردن کسی بیندازم ولی حدس قوی و قطعی می زنم که این تاخیر از ناحیه تشکیلاتی است که برای چاپ این فرهنگ در این اداره مجله رسمی دائر است بنده عرض کنم این است حالا که مجلس شورای ملی بایک علاقه ای این وظیفه اساسی را که عیارت باشد از تدوین و چاپ يك فرهنگ جامع برای زبان فارسی در نظر گرفته و هر سال هم اعتبارش را می دهد و شش سال هم هست که قانونش را گذرانده آقایان هیئت رئیسه و کار برداران بآن نکته اساسی که عرض کردم توجه بکنند و در چاپ و تمام شدن این کتاب تسریع بفرمایند که هر سال در بوجه مجلس لازم نشود که رقمی گذاشته شود چرا ؟ دلیل اساسی را عرض کردم که از دانشمندان سال خورده هر چه زودتر ممکن است بایستی استفاده بشود (صحیح است)

**نایب رئیس** - آقای ملک مدنی **ملک مدنی** - عرض کنم موقمی که قانون راجع بطبع و نشر فرهنگ آقای دهخدا را ما از مجلس گذرانیدیم بنده هم خودم یکی از اشخاصی بودم که ...

**نایب رئیس** - آقای ملک تامل بفرمایند اکثریت نیست (پس از حصول اکثریت) بفرمایند

**ملک مدنی** - بنده خودم یکی از اشخاصی بودم که در گذشتن این قانون مشارکت داشتم و یکی از کارهای بسیار مفیدی بود که مجلس شورای ملی کرد زیرا برای بنده توجیه بقضات آثار فرهنگی خودش داشته باشد این از اعتبارات هر ملت است (صحیح است)

سأبرای چه اینته احترام بوی فردوسی قائل هستیم ؟ برای اینکه این مرد بزرگ و این حکیم دانشمند آموزش زبان ما را بیا بکند همه های نظامی توأم کرد و در دسترس همه گذاشت که بعد از هزار سال هم که گذشت آن جشن را گرفتیم و آن احترامات را برایش قائمیم . ما الان چرا برای شیخ رئیس ابوطی سینا داریم مقدمات جشن هزار ساله را فراهم

مجلس بکنند که مذاکرات باخورد مجلس موکول شود اگر مجلس رأی داد اقدام بفرمایند اگر رأی نداد اجازه نمید

**آشتیانی زاده** - آقای ملک مدنی سابقه می شود

**نایب رئیس** - عرض کنم جناب آقای ملک مدنی طبق آیین نامه این از وظایف هیئت رئیسه و رئیس مجلس است بنده عرض کردم که نطق های قبل از دستور باخورد مجلس بر گذار شود که بوجه مجلس مالی است و ما هم که جزو خدمتکاران مملکت هستیم نمیخواهیم دولت را بیشتر در مضیقه مالی بگذاریم ترفیع ما را بدهند ولی بجای پول از اسناد قرضه مالی بدهند بنده تصور میکنم این يك راه حل خوبی باشد برای تمام فرهنگیان کشور که فرهنگیان دز قول پیشنهاد کرده اند دولت هم این را تعمیم بدهد بجهه جا که ترفیع فرهنگیان را بدهد ولی عوض پولش از اسناد قرضه ملی بدهد اما راجع فرهنگ آقای دهخدا این فرهنگ مطابق قانونی که در دوره ۱۴ گذشت بنده هم افتخار دارم که از رأی دهندگان بآن قانون بودم تصمصم گرفته شد که چاپ شود چرا این تصمصم گرفته شد؟ برای اینکه تدوین يك فرهنگ فارسی کامل و جامع آنطوریکه آقای دهخدا تهیه و تدوین کرده اند يك ابدیت بیشتری بزبان فارسی مینهد (صحیح است) و این زبان فارسی میراث فردوسی است و ما در هر عصری باید سعی بکنیم که با چاپ کتاب های فارسی جدید ابدیت این زبان را بیشتر بکنیم چرا؟ برای اینکه زبان فارسی از پایه های اساسی وحدت ملی ما است اما دلیل اینکه بنده مخالفت میکنم اینست که شش سال است که قانون چاپ فرهنگ دهخدا از تصویب مجلس شورای ملی گذشته در هر سال هم يك اعتباری کم بیش در بوجه منظور شده برای این کار چون این کتابهای گرانها و حماس مخصوصاً اگر در دست مؤلفین سالخورده ای باشد یا در دست مصححین سالخورده باشد مصلحت فرهنگ مملکت اینجا می کشد که يك سرعت بیشتری در چاپ این کتابها بشود برای اینکه شناس بیشتری را داشته باشد که تمام بشود ولی ما می بینیم شش سال است که این کتاب در چاپخانه مجلس و در تحت نظر کارپردازی دارد چاپ طول می کشد بنده دلیل مخالفتم اینست که این تاخیر برای چیست ؟ این تاخیر دور دلایل باید داشته باشد ممکن است که این تاخیر يك جهتی داشته باشد که آن جهت مربوط بخود حضرت علامه دهخدا باشد یعنی فرض بفرمایند ایشان بکنند و اورا نشان را تهیه می کنند یعنی آن نسخه های اصلی را که بایستی برای چاپ حاضر کنند در حاضر می شود این دلیل بنظر بنده صحیح نیست برای این که ناآنجایی





<p>رای شده است با اجازه آقایان پنج دقیقه تنفس می‌بخشیم (بست دقیقه قبل از ظهر جلسه بمعاون تنفس تعاملی و دیگر تشکیل نگردید) نایب رئیس مجلس شورای ملی نورالدین امامی</p>	<p>هم که نمی‌گذرند بشود یک نفر از نمایندگان. چرا خاصه و غیره نیشود بگذارید ما هم حرف بزنیم (۶- ختم جلسه به عنوان تنفس) جمعی از نمایندگان تنفس بدهد آقای نایب رئیس نسبت به ماده ۴ اعلام</p>	<p>می‌گیریم می‌آیند بیرون جلویشان را نمی‌گیرید بدون هم مصاحبه می‌کنند که اسلحه داشتند و جلویشان را نگرفته‌اند و اینطور تندوب کردند اگر این مصاحبت است خاک بر سر این مصاحبت چیز عجیبی است آقایان بشنود هم میشود سفینه کرد؟ آشتیانی زاده- نطق قبل از دستور</p>	<p>ساقط شد مستواش کیست من بیایم بقیه شما را بوجیم آن وقت هم شما می‌گوئید ما زنده هستیم ما در دنیا سر افراز شدیم این کافی است؟ آخر شما که خودتان می‌بینید قدرت ندارید. اگر قدرت دارید چرا جلویش را نمی‌گیرید اگر قدرت ندارید چرا اعلامیه صادر می‌کنید؟ اعلامیه صادر می کنید که اگر فردا بیایند بیرون جلویشان را</p>
---	--	--	--